

mgr Małgorzata Dutka-Mucha

„Kompetencje przywódcze dyrektora a skuteczność zarządzania szkołą”

Głównym celem rozprawy doktorskiej jest identyfikacja i ocena kompetencji przywódczych dyrektora oraz ustalenie relacji między tymi kompetencjami a skutecznością zarządzania szkołą. Przyjęto hipotezę główną, w myśl której „kompetencje przywódcze dyrektora mają pozytywny wpływ na skuteczność zarządzania szkołą” oraz sformułowano trzy hipotezy operacyjne. Podstawę rozważań teoretycznych stanowi krytyczna analiza polskiej oraz obcojęzycznej literatury naukowej na temat kompetencji przywódczych dyrektorów i skuteczności zarządzania szkołą. Na ostateczną strukturę dysertacji składa się wstęp, sześć rozdziałów zasadniczych oraz podsumowanie i wnioski końcowe. W pierwszym rozdziale zatytułowanym Specyfika funkcjonowania i zarządzania szkołą skoncentrowano się na zarysowaniu ogólnej specyfiki funkcjonowania szkoły jako organizacji, instytucji edukacyjnej i systemu społecznego. Szczególną uwagę poświęcono realizowanym celom i procesom w niej zachodzącym oraz przeanalizowano determinanty, wyzwania i dylematy zarządzania współczesną szkołą. Problematyce kompetencji przywódczych dyrektorów szkół został poświęcony rozdział drugi pt. Kompetencje przywódcze dyrektora szkoły. Przyjęto w nim, że kompetencje przywódcze stanowią określoną kombinację wiedzy, umiejętności i postaw dyrektora szkoły, który poprzez nawiązane relacje wywiera wpływ na pracowników, motywując i inspirując ich do osiągania celów i wysokich efektów pracy. Zaprezentowano strukturę i modele kompetencji przywódczych oraz wskazano na zależności między kompetencjami przywódczymi dyrektora, które wpływają na zwiększanie ogólnej skuteczności zarządzania w szkole. Opracowano również model teoretyczny kompetencji przywódczych dyrektora szkoły z uwzględnieniem trzech wymiarów, tj.: strategicznego, społecznego i osobistego. W rozdziale trzecim zatytułowanym Problematyka skuteczności zarządzania szkołą zinterpretowano pojęcie i istotę skuteczności, dokonano przeglądu wybranych metod i mierników oceny skuteczności oraz omówiono czynniki wpływające na skuteczność zarządzania szkołą. W rozdziale czwartym pt. Założenia koncepcyjno-metodyczne pracy badawczej przedstawiono cel i zakres badań, hipotezy badawcze oraz wykorzystane metody badań. Natomiast w rozdziale piątym, zatytułowanym Kompetencje przywódcze dyrektorów szkół w województwie małopolskim - wyniki badań empirycznych zaprezentowano analizę i interpretację zebranego materiału empirycznego w zakresie kompetencji przywódczych posiadanych przez dyrektorów na podstawie dokonanej samooceny dyrektorów i ocen nauczycieli. Rozdział szósty pt. Analiza skuteczności zarządzania szkołą w kontekście kompetencji przywódczych dyrektora – ocena uzyskanych wyników badań dotyczy oceny skuteczności zarządzania w badanych szkołach w oparciu o zrealizowane badania ankietowe wśród dyrektorów i nauczycieli oraz na podstawie opracowanego statystycznie syntetycznego wskaźnika skuteczności zarządzania szkołą. Uwzględniono w nim także siłę wpływu kompetencji przywódczych dyrektora na skuteczność zarządzania szkołą oraz wskazano kierunki doskonalenia kompetencji przywódczych dyrektorów w kontekście warunków i możliwości poprawy skuteczności zarządzania szkołą. Część podsumowująca poświęcona jest dyskusji nad wynikami badań i zawarto w niej syntetyczne wnioski stanowiące propozycje dalszych działań w zakresie podnoszenia kompetencji przywódczych dyrektorów, ukierunkowanych na zwiększenie skuteczności zarządzania szkołą.